

ЗАПИСНИК СА ПЕТОГ САСТАНКА РЕПУБЛИЧКЕ СТРУЧНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ИЗРАДУ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ВОДИЧА ДОБРЕ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ

1. Пети састанак Републичке стручне комисије за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе (Комисија) одржан је дана 08. фебруара 2011. године са почетком у 13:00 часова и завршен је у 14:00 часова истог дана.
2. Састанак Комисије је одржан у просторијама Агенције за акредитацију здравствених установа Србије (АЗУС), у улици Др Суботића бр. 5 у Београду.
3. Списак присутних чланова Комисије, као и других лица која су учествовала у раду састанка:

- 1) **председник:** Проф. др Горан Милашиновић,
- 2) **потпредседник:** Проф. др Небојша Лалић
- 3) **секретар:** Проф. др Надежда Човичковић Штернић
- 4) **члан:** Проф. др Весна Бјеговић-Микановић
- 5) **члан:** Прим. мр сци. мед. др Драгана Налић
- 6) **члан:** Прим. др Мирјана Велимировић,
- 7) **члан:** Доц. др Арсен Ристић,
- 8) **члан:** Др сц. мед. Јасмина Грозданов,
- 9) **члан:** Доц. др Горан Станковић,
- 10) **руководилац РГ за Хипертензију:** Проф. др Александар Нешковић
- 11) **руководилац РГ за Карцином плућа:** Проф. др Драгана Јовановић
- 12) **руководилац РГ за Депресију:** Проф. др Душица Лечић-Тошевски
- 13) **секретар РГ за Ишемијску болест срца:** Доц. др Бранко Белеслин
- 14) **председник комисије за рецензију Водича за дијагностику и лечење липидских поремећаја:** Проф. др Даница Матић
- 15) **представник Пројекта Министарства здравља (ДИЛС и СХП II):**
Др Драгана Атанасијевић
- 16) **директор пројекта РЗС и ДИЛС мр Саша Рикановић**
- 17) **директор Агенције:** др Снежана Манић,
- 18) Биљана Тољић, виши стручни сарадник за правне, кадровске послове и јавне набавке, Агенција
- 19) др Тајјана Никачевић, технички секретар Републичке стручне комисије за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе, Агенција

4. **Кратак садржај дискусије по свим питањима о којима је расправљано на састанку:**

Председник Комисије Проф. др Горан Милашиновић поздравио је присутне чланове Комисије и започео састанак прочитавши Дневни ред. Присутни чланови Комисије нису имали примедбе на Записник са четвртог састанка и једногласно су га усвојили. Након тога председник је отворио дискусију у вези са другом тачком Дневног реда, односно извештајем представника радних група за израду водича у 2011. години.

Први је извештавао Доц. др Бранко Белеслин који је у име Проф. др Миодрага Остојића известио Комисију о именованим члановима своје радне групе.

Доц. др Горан Станковић је додао, да се разматра допуна са још два члана (један колега из Батута и други колега из примарне заштите).

Чланови радне групе за **Исхемијску болест срца** били би:

1. Проф. Др Миодраг Остојић - *руководилац*
2. Доц. др Бранко Белеслин - *секретар*
3. Проф. др Зорана Васиљевић
4. Проф. др Јован Перуничкић
5. Проф. др Бранко Јаковљевић (са хигијене)
6. Доц. др Јелена Степановић
7. Доц. др Горан Станковић
8. Доц. др Сениша Стојковић
9. Доц. др Ивана Недељковић
10. Асист. др Милика Ашанин
11. Прим. др Бранка Терзић (клинички фармаколог)

Друга је извештавала Проф. др Надежда Човичковић-Штернић, руководилац Радне групе за Исхемијски мождани удар.

Чланови Радне групе за **Исхемијски мождани удар** су:

1. Проф. др Надежда Човичковић-Штернић, неуролог и клинички фармаколог, Клиника за неурологију Медицински факултет у Београду - *руководилац*
2. Проф. др Љиљана Беслаћ-Бумбаширевић, Клиника за неурологију Медицински факултет Београд - *секретар*
3. Проф. др Марија Жарков, Клиника за неурологију Медицински факултет Нови Сад
4. Проф. др Мирослава Живковић, Клиника за неурологију Медицински факултет Ниш
5. Проф. др Гордана Тончев, Клиника за неурологију Медицински факултет Крагујевац
6. Доц. др Милена Шантрић-Милићевић, Институт за социјалну медицину, Медицински факултет у Београду
7. Доц. др Дејана Јовановић, Клиника за неурологију Медицински факултет у Београду
8. Др Александра Павловић, научни сарадник, Клиника за неурологију Медицински факултет у Београду
9. Прим. др Драгана Налић, Дом здравља Вождовац, Београд

Трећа је извештавала Проф. др Драгана Јовановић, руководилац Радне групе за Карцином плућа.

Чланови радне групе за **Карцином плућа** су:

1. Проф. др Драгана Јовановић, Клиника за пулмологију, КЦС- *руководилац*
2. Проф. др Бранислав Перин, Институт за плућне болести Сремска Каменица - *секретар*
3. Проф. др Милан Ранчић, Клиника за плућне болести Кнез Село
4. Проф. др Илија Томић, ВМА Београд
5. Проф. др Драган Суботић, Клиника за Грудну хирургију, КЦС (грудни хирург)
6. Др. сци мед Даворин Радосављевић, ИОРС Београд
7. Др. сци мед Наташа Јовановић, ИОРС Београд (радиотерапеут)
8. Др Драган Миљуш, Инст. за ЈЗ "Батут" (епидемиолог)

9. Др Снежана Јанковић, ДЗ Обреновац (ПЗЗ)

Проф. др Драгана Јовановић, је рекла да је национални координатор у Европској торакално-онколошкој групи, која постоји у оквиру другог пројекта при Европској унији, која ради на уједначавању квалитета рада у лечењу карцинома плућа у целој Европи, тако да већ ради на литератури и поставила је питање да ли је неопходно да се придржава NICE-а. Професор Милашиновић је истакао да није неопходно стриктно се придржавати NICE-а, већ то важи само за оне који немају друге препоруке и тек почињу са радом и да је битно направити применљиве водиче сходно ситуацији у нашој земљи.

Четврта је извештавала Проф. др Душица Лечић-Тошевски, руководилац Радне групе за Депресију.

Чланови радне групе за **Депресију** су:

1. Проф. др Душица Лечић-Тошевски, Институт за ментално здравље - *руководилац*
2. Др Чедо Миљевић, др сци мед, научни сарадник, Институт за ментално здравље - *секретар*
3. Проф. др Славица Ђукић-Дејановић, Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу
4. Проф. др Александра Недић, Медицински факултет Универзитета у Новом Саду
5. Проф. др Горан Михајловић, Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу
6. Доц. др Александар Дамјановић, Клиника за психијатрију, КЦС
7. Прим. др Слободан Симић, Институт за ментално здравље
8. Прим. др Др Албина Станојевић, мр сци мед, Специјална болница за психијатријске болести "Горња Топоница"
9. Прим. др Богданка Чабак, Дом здравља Звездара, Београд

Проф. др Лечић-Тошевски је додала да би у радну групу укључила и професора са ВМА као и др Цветану Црнобабић која је радила у Pфeizer-u, са чиме су се сложили чланови Комисије. Њена радна група је већ почела да прикупља литературу, уз напомену да је у оквиру семинара о разним поремећајима (укључујући депресију) који су одржани у Институту за ментално здравље већ примењен NICE guidelance.

Пети је извештавао Проф. др Александар Н. Нешковић, руководилац Радне групе за Хипертензију.

Чланови радне групе за **Хипертензију** су:

1. Проф. др Александар Н. Нешковић, КБЦ Земун, Медицински факултет у Београду - *руководилац*
2. Проф. др Бранислава Ивановић, КЦС, Медицински факултет у Београду - *секретар*
3. Проф. др Синиша Димковић, КБЦ Звездара, Медицински факултет у Београду
4. Проф. др Стеван Илић, Институт за лечење и рехабилитацију Нишка Бања, Медицински Факултет у Нишу
5. Проф. др Мирослав Штајниц, Институт за кардиоваскуларне болести Војводина, Сремска Каменица, Медицински факултет у Новом Саду

6. Доц. др Владимир Милорадовић, Клинички центар Крагујевац, Медицински факултет у Крагујевцу
7. Др сци. мед Радосав Видаковић, Клиничко-болнички центар Земун
8. Др. Иван Станковић, Клиничко-болнички центар Земун

Професор Нешковић, је додао да би укључио неког лекара из Примарне здравствене заштите и евентуално неког из Батута.

Шести је извештавао Проф. др Небојша Лалић председник Радне групе за *Diabetes mellitus*.

Чланови радне групе за **Diabetes mellitus** су:

1. Проф. др Небојша М. Лалић, Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма, КЦС- *руководилац*
2. Проф. др Мирослава Змаклар, Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма, КЦС-*секретар*
3. Проф. др Георгина Пудар, Клиника за ендокринологију, КБЦ Звездара
4. Проф. др Радивој Коцић, Клиника за ендокринологију, КЦ, Ниш
5. Проф. др Слободан Антић, Клиника за ендокринологију, КЦ, Ниш
6. Проф. др Милица Пешић, Клиника за ендокринологију, КЦ, Ниш
7. Проф. др Едита Стокић, Клиника за ендокринологију, КЦ, Нови Сад
8. Проф. др Драган Тешић, Клиника за ендокринологију, КЦ, Нови Сад
9. Проф. др Драган Здравковић, Институт за здравствену заштиту мајке и детета, Београд
10. Проф. др Силвија Сајић, Универзитетска дечија клиника, Београд
11. Проф. др Нада Костић, Клиника за ендокринологију, КБЦ Дедиње
12. Проф. др Александар Ђукић, Центар за дијабетес, Клиника за интерну медицину, Клинички центар Крагујевац
13. Доц. др Александра Јотић, Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма, КЦС
14. Доц. др Катарина Лалић, Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма, КЦС
15. Прим. др Драган Миљуш, Институт за јавно здравље Др Милан Јовановић Батут
16. Мг рh Весна Неговановић, Централна апотека, КЦС
17. Прим. др Бранка Пејовић Ђурић, Дом здравља Савски венац, Београд

Директорка Агенције др Снежана Манић је истакла да је израда водича једним делом (новцем) везана за пројекат Светске банке и да је због тога рок за израду водича, укључујући и јавно представљање до краја новембра 2011. године.

Предвиђено је и држање предавања у циљу презентације водича.

Такође је рекла, да ће плаћање радних група бити фиксно по водичу тј. независно од броја чланова радне групе и да ће Агенција финансирати израду водича, а пројекти (Развој здравства Србије и продужено финансирање ове године, а ДИЛС следеће године) ће финансирати имплементацију водича.

Рекла је и да ће новац за штампу водича бити посебно обезбеђен, а да је на сајту агенције постављен линк намењен водичима добре клиничке праксе где ће бити евидентирани све активности везане за рад Комисије и Радних група.

Такође постоји идеја да се направи софтвер који би олакшао колегама коришћење водича на сајту. С обзиром да пројекат планира набавку великог броја рачунара, доступност лекара оваквој форми водича била би велика.

Докторка Манић је представила директора пројеката РЗС и ДИЛС у пројекту Министарства здравља у јединици за управљање пројектима мр Сашу Рикановића.

Директор РЗС и ДИЛС пројеката мр Саша Рикановић је истакао да је у преговорима Министарства здравља за добијање кредита од Светске банке, квалитет био један од важнијих компоненти у преговорима и да Светска банка подржава и рад на изради водича, што је преузето као темељни елемент у даљем развоју клиничких путева и очувању квалитета у случају промене финансирања здравства. Идеја је била да пројекат Светске банке помогне комплетну дистрибуцију, као и да тестира колики су стварни трошкови. Из оба пројекта се планира куповина преко 6000 радних станица за здравствене установе и уз пројекат Европске уније биће 10 000 рачунара на располагању докторима наредних годину дана, па би интернет презентација водича у виду PDF документа или софтвера олакшала лекарима коришћење водича.

Проф. др Горан Милашиновић је рекао, да је неопходно да водичи буду доступни свим лекарима и да би поред електронске форме, водичи требало да се ураде и у писаној форми (кратка писана форма и велика писана форма) како је већ било предвиђено, а да се о начину презентације може договорати и касније када израда водича буде приведена крају.

Докторка Драгана Атанасијевић је поставила питање како је замишљено да се одради фармакоекономска анализа, пошто је потребно унапред послати захтев за одобрење средстава потребних за ангажовање фармакоекономиста.

Проф. др Горан Милашиновић је рекао да на следећем састанку сви представници радних група морају да дају неку пројекцију, кад ће шта завршити и на основу тога ће се видети шта ће се ког месеца одрадити по питању фармакоекономске анализе.

Закључак Комисије по питању фармакоекономске анализе је да стручне екипе треба да заврше посао око водича који су оптимални и нормализовани за нашу земљу и да се потом ти водичи дају фармакоекономистима. На основу њихове процене, колико ће то да кошта, радне групе могу да ревидирају своје ставове али и не морају.

Директорка Агенције др Снежана Манић је рекла да ће се сваки израђени водич ставити на јавну расправу две, три недеље. Она је такође, предложила да предавања која ће бити одржана приликом презентације водича, буду уврштена у оквиру континуиране медицинске едукације, са чиме су се сложили чланови Комисије.

Следећа тачка дневног реда се односила на извештај стручне комисије у вези рецензије Водича за дијагностику и лечење липидских поремећаја.

Чланови стручне комисије за рецензију водича за дијагностику и лечење липидских поремећаја, именовани су од стране Републичке стручне комисије у саставу: Проф. др Даница Матић, Проф. др Милица Простран и Проф. др Светозар Дамјановић.

Проф. др Даница Матић је поднела извештај комисији, који је обухватао стручну анализу водича. На крају излагања, професорка је закључила да Водич испуњава постављене циљеве и предложила комисији да дозволи штампање водича и његову примену у пракси.

Председник Комисије Проф. др Горан Милашиновић је отворио дискусију у вези извештаја Проф. др Данице Матић о рецензији водича

Проф. др Горан Милашиновић је упутио питање Професору Лалићу, као једном од аутора водича и Професорки Матић, да ли су препоруке у водичу нешто што је последње ажурирано.

Проф. др Лалић је одговорио да су у водичу изнете последње свеобухватне препоруке, укључујући последње препоруке Америчке Асоцијације за дијабетес из 2009. године.

Проф. др Милашиновић је рекао да Агенција треба да упути писмени захтев Професорки Замаклар, као руководиоцу радне групе која је радила на изради водича за дијагностику и лечење липидских поремећаја, да је потребно урадити адаптацију водича (у периоду од месец дана) за публикавање у Српском архиву.

Доц. др Бранко Белеслин је истакао да би било добро објавити водич о липидима у часопису “Срце и крвни судови” у виду суплемента, као и друге водиче чија се израда планира а од значаја су за област кардиологије (хипертензија и исхемијска болест срца), са чиме се комисија сложила уз констатацију да је дозвољено објављивање водича у стручним часописима, по потреби.

Председник Комисије Проф. др Милашиновић, је предложио да извештај Професорке Матић буде усвојен, уз констатацију да водич испуњава потребне услове, са чиме су се сложили чланови Комисије, а да је Агенција задужена за имплементацију и публикавање водича.

Директор пројеката РЗС и ДИЛС, Саша Рикановић је предложио да на примеру водича о липидским поремећајима буде примењен софтвер и да то буде нека врста експеримента, па уколико то буде добро и уколико трошкови не буду енормни, неће бити проблем за осталих шест водича. Такође је предложио да се на истом водичу испроба фармакоекономска анализа. Трошкове везане за штампање, израду софтвера и фармакоекономску анализу, овог водича биће обезбеђена од стране пројекта, сходно договору Републичке стручне Комисије са Агенцијом

Докторка Драгана Атанасијевић је предложила да се оформе тимови, који би радили фармакоекономску анализу водича, са чиме су се чланови Комисије сложили.

Комисија је одлучила да ће званичан назив водича бити: *Интегрални Национални Водич*.

5. Закључци састанка:

- Шести састанак Комисије одржаће се 15. марта 2011. године у 13 часова, у просторијама АЗУС-а;
- За Дневни ред шестог састанка Комисије, председник Комисије је предложио:
 1. Усвајање записника са Петог састанка
 2. Извештај представника радних група о плану рада на изради водича
 3. Тираж штампе водича

Записник сачинила:
др Татјана Никачевић

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Проф. др Горан Милашиновић